

Studietur til Oslo

20.-23. september 2023

Ansvarlige for rejseteam:

Henriette Sofie Larsen, Nanna Jardorf og Katja Beck, Byens Netværk
Turoperatør: Groossartig

Velkommen til Oslo

Oslo er blandt Europas hurtigst voksende byer med en forventet befolkningstilvækst på op mod 30 procent frem mod 2030. Med sine 454 kvm er den også en af Europas største hovedstæder målt i areal, men langt størstedelen er vand- og skovområde, hvilket giver Oslo en uovertruffen rekreativ værdi.

Med sin beliggenhed i bunden af Oslofjorden spiller vandet en central rolle for både oplevelsen og udviklingen af Oslo. Allerede tilbage i 1970'erne og i de følgende årtier fraflyttede industrien store arealer langs havnen, og i dag står en markant forandret havnefront i fortsat udvikling med nye byområder med plads til både boliger, erhverv, kultur og rekreation.

Fra havneby til fjordby

Siden år 2000 er udviklingen af Oslo sket som den strategiske satsning 'Fjordbyen', som betød, at tidligere havnearealer blev frigivet til byudvikling med fokus på at skabe attraktive fællesarealer og gode, levende byrum, hvor fodgængerområder, en sammenhængende havnepromenade, cykelstier og offentlig transport er prioriteret.

Fjordbyen har skabt unikke arkitektoniske muligheder for udviklingen af Oslo og flere markante eksempler på moderne arkitektur tegner i dag Oslos silhuet, hvor særligt kulturbyggeriet har oplevet et sandt boom med internationale stjernearkitekter bag stregerne: Operahuset, tegnet af Snøhetta, blev opført 2003-08, Astrup Fearnley museet flyttede i 2012 til et nyt byggeri tegnet af den italienske arkitekt Renzo Piano og senest åbnede det nye Nasjonalmuseet tegnet af tyske Klaus Schuwerk og Munch museet tegnet af spanske estudio Herreros.

Men det er ikke kun på kulturområdet, at Oslo byder på ny arkitektur. Også nye boliger og kontorbygninger er skudt op i centrum med bl.a. Barcode projektets markante højhuse i Bjørvika, som er et område, hvor også danske Vandkunsten har tegnet et nyt, prisvindende boligprojekt i områdets østlige del Bispevika.

Og klimaby

Oslo er også en by med nogle af verdens mest ambitiøse klimamål og arbejder for gennem store og små tiltag at reducere CO2-udslip og samtidig gøre byen bedre at leve i. Visionerne om et øget byliv og et grønnere bykerne har bl.a. medført en satsning på bilfrit byliv, hvor gader og parkeringsarealer omlægges til rekreative formål.

Turens formål

- Netværk med deltagere fra branchen og lokale aktører i Oslo til gensidig inspiration, erfaringsudveksling og videndeling.
- Kendskab til byudvikling og ny arkitektur i Oslo på såvel projekt- som strategisk niveau.
- Tværfaglig forståelse for udfordringer og potentialer, når der bygges og byudvikles.

Programmet i overskrifter:

Byudvikling, moderne arkitektur, herunder kulturbyggeri, boliger m.m., faglig viden og nordisk netværk.

Bemærk, at vi tager forbehold for ændringer af indhold og tider i programmet. Det dagsaktuelle program gennemgås på stedet.

Rejsetider

Udrejse onsdag den 20. september

Fly fra Københavns Lufthavn Kastrup til Oslo Lufthavn Gardermoen.

Fly DY933 (Flyselskab: Norwegian)

Afgang kl. 9:20

Vi anbefaler at være i lufthavnen mindst 2 timer før afgang.

Check-in foregår på egen hånd ved Self Service automater i afgangshallen (muligt 2 timer før afgang) eller online (åbner 48 timer før afgang).

Vi mødes i gaten i god tid før flyets afgang.

Hjemrejse lørdag den 23. september

Fly fra Oslo Lufthavn Gardermoen til Københavns Lufthavn Kastrup.

Fly SK1477 (Flyselskab: SAS)

Afgang kl. 18:55

Vi mødes på Oslo Centralstation kl. 15:30 og tager samlet et lufthavnstog til Oslo Lufthavn.

Check-in foregår på egen hånd ved Self Service automater i afgangshallen eller online (åbner 36 timer før afgang).

Ankomst Københavns Lufthavn Kastrup: kl. 20:05

Tilladt bagage

1 styk bagage på max 23 kg (max mål 158 cm for summen af længde, bredde og højde)

1 styk håndbagage på max 8 kg (max højde 55 cm, bredde 40 cm og dybde 23 cm)

1 styk håndtaske eller computertaske (max højde 40 cm, bredde 30 cm og dybde 15 cm)

Hotel

Vi bor på hotelkæden Guldsmeden, der ligger ca. 2 km fra Oslo Centralstation og 2 minutters gang fra offentlig transport.

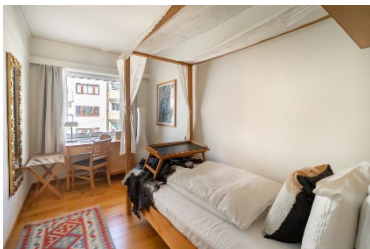
Adresse og kontakt:

[Oslo Guldsmeden Hotels](#)

Parkveien 78
0254 Oslo, Norge

Telefon: +47 940 13 091

E-mail: oslo@guldsmedenhotels.com

PROGRAM

Onsdag den 20. september

- 07:20** **Check-in i Kastrup Lufthavn**
Check-in og security foregår på egen hånd
- 08:40 Vi mødes i gaten
- 09:20 Flyet afgår
- 10:30 **Ankomst Oslo Lufthavn Gardermoen**

Lufthavnstog ind til byen (stoppested Nationaltheatret).
Herfra til fods (900 meter) til hotellet
- 12:30 **Ankomst til Hotel Guldsmeden Oslo**
Bagage stilles
- 13:00 Frokost på restaurant Rorbua på Aker Brygge

- 14:30 **Byvandring** med introduktion til Oslos udvikling langs fjorden samt indblik i byhistorie/byplanlægning.
- 17:00 Vi er retur på hotellet – Check-in
- 18:30 Before-dinner drink på hotellet
- 19:15 Vi mødes i hotellets lobby
Afgang til restaurant (til fods 400 meter)
- 19:30 Spisning på [Vinoteket](#) – vin & pizza
Henrik Ibsens gate 60 A

Torsdag den 21. september

08:00 Morgenmad på hotellet

09:00 Afgang fra hotellet (til fods). Gåtur på ca. 2,5 km til Reiulf Ramstad Arkitekters kontor på Josefines gate 7.

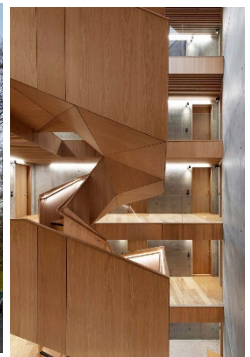
Vi går turen med Reiulf Ramstad, Design Director, Partner, som undervejs vil fortælle.

10:00

Besøg hos Reiulf Ramstad Arkitekter

Præsentation af tegnestuens tilgang og praksis samt gennemgang af udvalgte norske projekter v/ Reiulf Ramstad, Design Director, Partner.

Vi ser boligprojektet på Pilestedet 77-79 m/ Nora Fossum, Head of Business Development, Arkitekt.

11:30 Afgang (til fods). Gåtur på ca. 2 km.

12:00 Frokost på Hrimnir Ramen

13:00 Afgang til Klimahuset i Botanisk Have (til fods). Gåtur på ca. 1,5 km. til Monrads gate 12.

14:00

Oplæg i Klimahuset:

Oslos klima- og miljøarbejde v/ Helene Egeland, klimaleder & Sina Jenhaug Ringlund, klimamedarbejder, Plan- og bygningsetaten, Oslo Kommune

Bilfrit byliv og levende gader v/ Arvild Bruun, Projektleder - Levende gater og Oda Eline Bodsberg Stræte, Plan- og bygningsetaten, Oslo Kommune

FutureBuilt – bæredygtige demonstrationsprojekter v/ Erlend Seilskjær, Projektleder, FutureBuilt

16:00

Afgang (med sporvogn)

16:30

Besøg til Vannkunsten Nord

Vandkunstens boligprojekt i Bispevika
Præsentation v/ Emma Hansson, Arkitekt, partner & Elena Astrid Rojas, Arkitekt, partner, Tegnestuen Vandkunsten

18:00

Vi tager retur til hotellet (evt. på egen hånd)

19:30

Vi mødes i hotellets lobby
Afgang til restaurant (med bybus)

20:00

Middag på restaurant [Smalhans](#)
Ullevålsveien 43

07:00 Morgenmad på hotellet

08:00 Afgang fra hotellet (med sporvogn) til Statsbygg's informationscenter på Teatergata 1

08:30 **Nyt regeringskvarter**

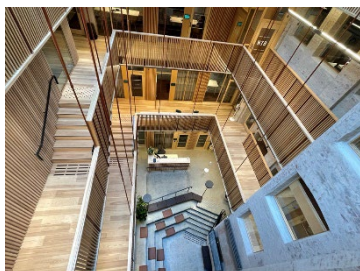
Præsentation v/ Knut Hovland, Arkitekt, Partner, Nordic Office of Architecture & Frode Weel, Civilingeniør, Rambøll Norge

10:30 Afgang (til fods). Gåtur på ca. 1 km til Skippergata 24.

11:00 **Besøg i Pressens Hus**

Præsentation v/ Ola Wilthil Høgmoen, Arkitekt, Atelier Oslo

- 11:45 Afgang (til fods). Gåtur på 350 m. til Anne-Cath. Vestlys plass 1
- 12:00 **Besøg på Deichman Bjørvika**
Præsentation v/ Nils Ole Brandtzæg, Partner, Arkitekt, Atelier Oslo
- 13:15 Frokost på restaurant Centropa på Deichman Bjørvika
- 14:30 Afgang (med sporvogn) til Dinesen Showroom, Drammensveien 130, 9B
- 15:30 **Besøg hos Dinesen**

Mini-talk om træ og materialer v/ Dinesen

Udstilling: "Weight of Wood"

Meet & greet

Vi slutter af med spising

- 19:30 Afgang fra Dinesen
- Mulighed for at deltage i Fredagsbar på Byens Tak på vej hjem (for dem der har lyst). Ellers resten af aftenen på egen hånd.

Lørdag den 23. september

09:00 Morgenmad på hotellet
Check-out

10:00 **Afgang fra hotellet**
Bagage medbringes

Med sporvogn til Oslo Centralstation, hvor bagage sættes i bagageboks

11:00 Vi ser **Operahuset**

11:30 **Arkitekturen på Munch museet** v/ Øystein Kaul
Kartvedt, Sivilarkitekt, Partner, LPO arkitekter

12:00 Frokost i Munch museets Deli & Kafe

13:00 Mulighed for at opleve Munch museet og udstillingerne på egen hånd. Se f.eks. den biografiske udstilling *Edvard Munch – Skygger*, der er en interaktiv museumsoplevelse skabt af danske Yoke.

Tid på egen hånd (på museet eller i byen)

15:30 Vi mødes på Oslo Centralstation ved bagageboks
Bagage afhentes

15:54 Afgang med lufthavnstog

16:30 Ankomst Oslo Lufthavn – Check-in

18:55 Flyet afgår

20:05 Ankomst Københavns Lufthavn Kastrup

P77-79

Arkitekt: Reiulf Ramstad Arkitekter

Pilestredet 77-79 er et prisvindende boligkompleks bestående af 59 lejligheder i forskellige størrelser fordelt på tre fritstående bygninger på 4-6 etager. Projektet er udviklet ud fra en site-specifik tilgang som svar på opgaven om at transformere en lille del af et større område med respekt for stedets historie. Resultatet er af høj arkitektonisk værdi og kombinerer tradition og innovation med refleksion for nabolagets kvaliteter.

[Læs mere](#)

Klimahuset

Arkitekter: Lundhagem og Atelier Oslo

Klimahuset er et udstillingshus under Naturhistorisk Museum beliggende i Botanisk Have, som formidler viden om klima/klimaforandringer, miljø og bæredygtighed gennem udstillinger, skoletjeneste og arrangementer.

Både i planlægning og udførelse af byggeriet har der været fokus på klimavenlige løsninger, bl.a. gennem brug af solceller, naturlig ventilation og brug af materialer med lav CO₂-udledning, herunder en innovativ betontype med genbrugsslagge fra stålindustrien.

Bygningen er med i FutureBuilt programmet og et eksempel på fremtidens byggeløsninger med mindst mulig miljøbelastning.

Bygningen har et bæresystem i limtræ og et dæk i massivt træ. Ydervægge, tag og indvendige vægge er udført i træ. Både de indvendige og udvendige overflader er delvist træ. Genbrugsstål blev brugt til armering og til loftet i amfiteatret. Vinduer har trærammer på dele af glasfacaden.

Bygningskroppen er designet til at give en tagvinkel, der er optimal for solfangerne og giver samtidig en "rørefekt" til den naturlige ventilation. Derudover er der lagt jordsløjfer under bundpladen som bruges til køling og opvarmning. Bygningen producerer mere energi, end den forbruger på årsbasis.

Regnvand håndteres lokalt på stedet ved at regnvand opsamles på taget og ledes ud i et regnbed, hvor vandet nedsives.

[Læs mere](#)

Bilfrit byliv og levende gader

Oslo Kommune

Med indsatsen "bilfrit byliv" ønsker Oslo Kommune at skabe bedre bymiljø og øget byliv i centrum, Grønland og Tøyen og sætte fokus på oplevelsen af fordelene ved en by, som er tilrettelagt mennesker og byliv ud fra både fysiske tiltag og gennem planlægning, involvering, målinger og kommunikation.

Et af virkemidlerne er at frigøre parkeringsområder og reducere gennemgående trafik og i stedet skabe plads til siddearealer, træer og beplantning, cykelstier, legepladser og aktivitetsområder, udeservering, handel samt kunst- og kulturtiltag.

[Læs mere](#)

"Levende gater" er et projekt med det formål, at byens indbyggere skal kunne ibrugtage et gadeareal ved at lukke dele af gaden for biltrafik og bruge det til aktiviteter som f.eks. loppemarkeder, gadefester, leg m.v.

Forprojektet er en politisk bestilling fra byrådsafdelingen for byudvikling og skal gennem "pilotgader" i 2022-23 undersøge, hvad der (fremtidigt) skal til for at skabe vellykkede levende gader og udvikle et forslag til et ansøgningssystem, der gør det enkelt for initiativtagere at ansøge kommunen om midlertidig lukning og brug af vejareal.

[Læs mere](#)

FutureBuilt

FutureBuilt er et innovationsprogram for forbilledlige projekter på både by og bygningsniveau, som skal vise, at det er muligt at bygge på nye måder inden for en række kvalitetskriterier og ambitionsmål, der er centrale for en bæredygtig byudvikling og som bidrager til innovation i byggebranchen og byudviklingen. Kriterierne er tæt koblet op mod BREEAM NOR og omfatter klima og energi, social bæredygtighed, cirkulært byggeri og bydele, klimatilpasning, grøn mobilitet, kvalitet i bymiljø og arkitektur samt urban klimainnovation.

FutureBuilt fungerer som en åben innovations- og læringsplatform for udviklere, arkitekter, rådgivere, entreprenører og bygherrer. Målet er at realisere 100 forbilledlige projekter, som reducerer CO2 udslip med mindst 50% ift. vanlig praksis. Fra 2010-23 har FutureBuilt bidraget til at realisere 71 projekter.

Projekterne skal udforske og ibrugtage nye arbejdsmåder, koncepter, teknologier og produkter og kobles op mod FoU-projekter. Projekterne skal desuden være attraktive for både beboere, brugere og indbyggere og bidrage til en mangfoldig og levende by med merværdi i form af god arkitektur i samspil med omgivelserne.

[Læs mere](#)

Vannkunsten Nord

Arkitekt: Vandkunsten

Vannkunsten Nord er et nyt boligkvarter i Bispevika lige syd for Operakvarteret og i den østlige del af byudviklingsområdet Bjørvika og er en af de sidste udbygninger centralt i byen. Projektet stod færdigt i 2020 og består af 9 punkthuse i tre forskellige størrelser og højder med i alt 215 lejligheder. Både tag og facader er i norsk skifer.

For at kunne holde bebyggelsen lav, er der bygget tæt og med stor fokus på rummene mellem husene med tæt kontakt til vandet og som en kontrast til de omkringliggende meget tætte og høje bygninger. Husene er vendt og drejet, så der både opstår rumlige spændinger mellem bygningerne og forskellige muligheder for at mødes. Mange af husene relaterer både til den offentlige promenade og et indre, mere roligt vandareal, der er en væsentlig del af boligernes halvprivate friareal.

[Læs mere](#)

Nyt regeringskvarter

Opdragsgiver: Kommunal- og distriktsdepartementet

Bygherre: Statsbygg

Projekteringsgruppe: Team Urbis som består af: Nordic Office of Architecture, Cowi, Rambøll, SLA m.fl.

Det nye regeringskvarter er et af de største norske byggeprojekter nogensinde og har til formål at tilvejebringe sikre og attraktive arbejdspladser til departementerne og samtidig etablere et offentligt, åbent og grønt byrum.

Alle departementerne (undtaget Forsvarsdepartementet) skal holde til i det nye kvarter, og alle bygninger skal knyttes sammen via broforbindelser.

Byggeriet startede i januar 2021 og foregår i etaper over 10 år.

Etter planen indebærer projektet, at tre store bygninger rives ned, to bygninger genopbygges, og at der bygges fem nye bygninger. Hertil kommer etablering af et eksternt kontrolcenter, infrastruktur, et 22. juli center (datoen for terrorangrebene i 2011 med en bombesprængning i regeringskvarteret og massakren på Utøya), et søvandsanlæg til energiforsyning (køling og opvarmning), at Ring 1-tunnelen sænkes og forlænges, og at byrummene opgraderes med bl.a. en regeringspark og køretøjsafspæringer.

Regeringskvarteret udvikles som et "verdigt, varigt, vakkert og vennligt sted" og kan ses som en form for 'by-reparation', da området i dag er præget af en usammenhængende udbygning, hvor det ikke er taget hensyn til byens indbyggere og bevægelsesmønstre. Projektet skal derfor binde regeringskvarteret bedre sammen med byen og sikre, at det bliver nemmere at gå og cykle gennem området.

En ny park mellem regeringskvarteret og det gamle Deichmanske hovedbiblioteket bliver et grønt element i bydelen og får en central rolle i balancen mellem det repræsentative og indbyggernes by- og hverdagsliv.

Et nyt, permanent 22. juli-center skal formidle viden – og minde – om terrorangrebet i regeringskvarteret og på Utøya den 22. juli 2011 gennem udstillinger, undervisning og dokumentation.

22. juli-centeret blev midlertidigt etableret i 2015 i den terrorskadede Høyblokken og har siden udviklet sig som et permanent samfundsopdrag og flyttede i 2020 til Teatergata 10. I 2019 vedtog et enstemmig Storting "å be regjeringen sørge for at så mye som mulig av 22. juli-senteret slik det står i dag, bør bevares og bli et viktig element i det nye regjeringsskvartalet". Regeringen besluttede derfor den gældende placering af centeret og bestemte samtidig, at Statsministerens kontor ikke skulle flytte tilbage til Høyblokken.

[Læs mere](#)

Pressens Hus

Arkitekter: Atelier Oslo og KIMA arkitektur

Pressen Hus er en ombygning og transformation af to fredede bygninger fra 1880'erne i Oslos historiske centrum. Huset stod færdigt for et år siden og er et samlingssted for viden og debat om journalistik og medier med lokaler til konferencer, møder og events og kontorer for 11 medieorganisationer.

Projektet er organiseret omkring to atrier omgivet af kontorer, sociale zoner og mødelokaler. Indgangsatriet er omgivet af broer, der er ophængt i nye bjælker af limtræ, der holder glastaget. Dette atrium har en let fornemmelse og danner en kontrast til det andet atrium, auditorieatriet, som består af en gammel, fredet stålkonstruktion, der er reminiscensen fra det gamle pakhús. Her blev alle dæk fjernet for at skabe et rum med struktur og lys.

Det meste af den gamle murstenskonstruktion er blevet bevaret og restaureret og facaderne er restaureret og tilbageført til deres oprindelige farve og finish. Et nyt, gennemgående betongulv fungerer som forlængelse af 'bygulvet' udenfor.

[Læs mere](#)

Deichman Bjørvika

Arkitekter: Atelier Oslo og Lundhagem

Den internationale arkitektkonkurrence om at designe Oslos nye hovedbibliotek blev vundet af Atelier Oslo i samarbejde med Lundhagem i 2009. Projektet blev afsluttet i 2020 og kåret til verdens bedste folkebibliotek i 2021.

Visionen har været at skabe en åben og spændende bygning, hvor publikum hele tiden inviteres rundt om det næste hjørne for at opdage nye steder.

Grunden er forholdsvis lille og for at undgå at bygge for mange etager, rager bygningen ud over sit fodaftryk: Første sal over gaden mod øst og fjerde sal næsten 20 meter ud over bypladsen mod vest. De udkragede gulve er ophængt fra taget, der har en karakteristisk foldet geometri.

For at skabe følelse af åbenhed og sammenhæng med byen er stueetagens facade transparent. Tre 'lysskakter' skærer diagonalt gennem bygningen fra hver af de tre indgange og giver indblik i forskellige sektioner af biblioteket, der består af både store, åbne rum og mindre lukkede rum og nicher. Lysskakterne forbinder etagerne og fordeler dagslyset nedad fra tre store ovenlysvinduer.

Den specialdesignede facade består af smalle isolerede paneler i kombination med smalle gaspaneler.

[Læs mere](#)

MUNCH museet

Arkitekt: estudio Herreros

Lokal arkitekt: LPO Arkitekter

Det nye Munch museum for landets verdensberømte kunstner Edvard Munch (1863-1944) er baseret på ideen om et vertikalt museum, som organiserer hovedfunktionerne i højden. Byggeriet består af et tårn på 13 etager omkranset af et lavereliggende podium på tre etager med lobby, udstillingsarealer, læserum og forskningsbibliotek. Tårnet står med et karakteristisk knæk i toppen, som "bøjer det sig ærbødig mod byen".

Tårnet har en statisk og en dynamisk del. Den statiske er en tæt betonkonstruktion, som opfylder strenge krav til sikkerhed, klima- og dagslyskontrol knyttet til kunsten. Den dynamiske del har en transparent og åben facade med udsyn over byen, hvor publikum kan bevæge sig mellem udstillingsarealerne.

Strukturen med to forskellige zoner og klimasluser ved indgangen til alle udstillingshaller tillader energibesparende, naturlig ventilation i den dynamiske del. Derudover sørger den tætte facade mod øst for, at man undgår kraftig opvarmning i sommerhalvåret.

Museet er bygget med CO2 besparende beton og recirkuleret stål og er bygget efter passivhus-standard, hvilket betyder, at energibehovet er reduceret ved hjælp af passive tiltag som ekstra varmegenvinding, ekstra isolerede vinduer og god varmeisolation. Bølgepanelet giver god solafskærmning og bryder og styrer sollyset for at undgå store temperatursvingninger.

Facaden er en perforeret aluminiumsfacade med forskellige grader af transparens af dagslys og udsyn og spejler både det naturlige og kunstige lys, så bygningen ændrer karakter gennem døgnet og året.

Bygningen er placeret sydøst for Operaen, og dens volumen og arkitektoniske greb er afstemt i forhold til Operaens form, så placeringen bidrager til at Munch museet og Operaen fremstår som individuelle bygninger i byrummet.

Det nye Munch museum har været 13 år undervejs, og projektet er blevet ændret hen ad vejen. F.eks. skulle facaden oprindeligt have været af glas. Der har fra starten været kritik af projektet, bl.a. fordi bygningen er næsten identisk med en forretningsejendom i Las Palma de Gran Canaria.

Arkitektens ønske har været, at publikum ikke kun skal få øjnene op for kunsten, men også Oslo og byens historie, og at bygningen på den måde er med til at etablere en relation mellem den urbane byudvikling og kunsten.

[Læs mere](#) (LPO)

[Læs mere](#) (estudio Herreros)